

Besøg på Vestbredden sammen med en 3F-delegation

Det har været en fantastisk spændende tur. Dels sker der forandringer i Palæstina hele tiden, og ingenting er helt som det var, som da jeg sidst var der. Dels mødte jeg en del af Palæstina, som jeg ikke tidligere har haft lejlighed til at opleve.

Jeg har ved hvert af mine besøg altid besøgt Ali og hørt om den sidste udvikling af 3Fs projekt, men denne gang fik jeg et helt andet indblik i, hvilken enorm betydning projektet har for udvikling af den faglige bevidsthed og for opbygningen af en demokratisk og gennemsigelig organisation. Dermed er projektet et meget væsentligt og uundværligt bidrag til opbygningen af civilsamfundet og dermed en forberedelse til palæstinensisk selvstændighed. En meget karakteristisk ting ved projektet er den vægt, der lægges på, at økonomien er gennemsigelig, og her fører Ali en stædig kamp for at ændre gammel praksis. Der skal være bilag for alle udgifter, og regnskaber og bilag skal være tilgængelige for ethvert medlem, der kommer ind fra gaden.

Det har samtidig skærpet mit kritiske syn på andre donorprojekter i Palæstina. Der er en kultur af protektionisme og korruption i det palæstinensiske samfund, som er svært at gennemskue, hvis man ikke har en dansk-palæstinenser på stedet som Ali, som er solidt funderet i begge kulturer og sprog, og som kan gennemskue og skære igennem, hvor det behøves.

Jeg har ikke skrevet meget om selve projektet og om PGFTU, fordi jeg regner med, at mine faglige rejsekammerater klarer den del meget bedre end jeg. Jeg har heller ikke skrevet om alle dage, det var svært at finde tiden til det, og desuden sloges jeg med noget, der viste sig at være en lungebetændelse, som gjorde, at jeg ikke havde den sædvanlige energi og overskud.

Karen

Fredag d. 19. februar - Nablus

Herligt at forlade Danmark under trussel om snestorm, ankomme til Ben Gurion og smide vinterfrakken. Solsorten synger, blomsterne blomstrer, brændenælderne er store, og man kan lade sig bage af solen. Det var op til 28 grader, men nu går det nedad de kommende dage med 8 m/s, regn og ned til 7 grader om natten.

Vi er startet i Nablus med besøg hos det palæstinensiske LO - PGFTU.

Dagens store oplevelse var en ceremoni for omkring 100 kvinder og nogle enkelte mænd, der skulle have et diplom for at have gennemgået et alfabetiseringsprogram. 8 klasser med i alt 192 deltagere fra Nablus, Jenin og omegn har gået til undervisning 6 timer daglig igennem et år. Meningen var, at deltagerne skulle føres op til 6. klasse igennem 2 års undervisning, men der var ikke penge til mere end 1 år.

Kvindernes talsmand kunne berette, hvordan deres øjne var åbnet, om glæden ved at kunne læse skilte på gaderne, hos lægen og andre steder. At de har læst at læse – bare nødtørftigt – har betydet, at de har bedre mulighed for at forstå samfundet og hjælpe deres børn. Men en lille pige kom med et lille brev til Ali fra kvinderne fra flygtningelejren, hvori de bad om at få lov til at fortsætte, at få mere kvalificerede lærere, at lære lidt engelsk og også bruge almindelige skolebøger, så de kan hjælpe deres børn med lektierne.

Det er de første kurser af sin slags, som nu er gennemført af Landarbejderforbundet for dets medlemmer og for 3Fs og Danidas penge. Taknemligheden var umådelig over for Ali Khileh og Christian Juhl, som repræsenterede 3F.

Man havde ikke været klar over, at problemet med alfabetisering var så stort. 25-28 % af arbejderne har brug for at lære at læse, og af dem er 32 % landarbejdere. Arbejdsløsheden og fattigdommen er kolossal, og analfabetismen forstærker problemerne.

Man håber at kunne gennemføre flere kurser, men projektet har ikke penge til at fortsætte. Det koster omkring 15.000 kr. for en klasse i et år. 3Fs Palæstina-ambassadørgruppe leder efter overskuelige miniprojekter, som er overkommelige for en lokal fagforening eller andre organisationer at sponsere.

Besøget her adskiller sig fra mine hidtidige ture, og jeg tror, at det er fordi vi er en slags penge-tanke, der kommer på besøg. Det er, som om de menneskelige historier forsvinder lidt i de hidtidige samtaler med de faglige repræsentanter, eller også er det, fordi det indtil videre er mænd, vi har talt med. Det kan jo sagtens ændre sig.

Fagforeningerne er meget opsat på at arbejde for at få palæstinenserne til at købe palæstinensiske varer for at opretholde arbejdspladser. De opfordrer også stærkt til boykot af bosættervarer, og de har lovet os en liste. De faglige repræsentanter opfordrer også de internationale donorer til at satse på at oprette arbejdspladser/produktion. Jeg er endnu ikke klar over, hvad problemet med det er, men det kunne jo være en vej ud af fattigdommen, hvis palæstinenserne i højere grad kunne købe egne varer.

Der er netop færdiggjort en rapport over vilkårene for palæstinensiske arbejder med arbejde i bosættelserne og i Israel. Vi kender det jo også hjemmefra: Når der er rift om de få arbejdspladser, så er det nemmeste at dukke nakken, i stedet for at kæmpe for sine rettigheder. I bosættelserne siger de, at palæstinensisk arbejdsmarkedslov og den tilsvarende israelske ikke gælder i bosættelserne, men derimod de jordanske love fra 1964.

Arbejdsretten har støttet dette synspunkt, men den israelsk højesteret besluttede i oktober 2008, at det er israelsk lov, der gælder. Nu har Ali fået dommen oversat til arabisk, og en letfattelig udgave er under udarbejdelse – men foreløbig er det teori. Der skal kæmpes for sagen.

Lørdag d. 20. februar - Jenin

I dag var vi i Jenin. Det jeg vil fortælle om i dag er tekstilarbejderne og arbejderne i en stenfabrik.

Vi besøgte en tekstilfabrik, hvor der arbejdede omkring 20 syersker. Fabrikken er palæstinensisk ejet, men arbejder udelukkende på israelsk bestillinger. Ved et "crossing-point" – overgang til Israel for palæstinensere med arbejdstilladelse – henter fabrikkens ejer eller arbejdsleder stof, der er klippet, samt model og ordrens størrelse. I tøjet skal de indsy "Made in Israel". Når ordren er færdig, afleveres det hele igen ved "crossing-pointet", og derefter er det spændende, om de får nogle penge. Israelerne er ferme til at finde på undskyldninger for ikke at betale, f.eks. at der er fejl i det syede, eller også betaler de bare ikke. Fabrikken har arbejde til at holde åbent 4-5 måneder om året. Det hænder, at der er stof tilovers, som man kan sy noget, som kan sælges nede i byen, men her er konkurrencen meget vanskelig, for de kinesiske varer er meget billigere.

Fabrikken kan ikke sy til lager eller lave egen produktion, fordi det er israelerne, der sidder på importen af materialer.

Vi spurgte til eksempler på, hvordan arbejderkomiteen/fagforeningen hjalp kvinderne – eksempel: en kvinde syede en hel dag, men syede forkert. Derfor var kravet, at hun skulle arbejde gratis den dag, den næste dag, hvor der skulle pilles op, og så den dag, hvor der skulle sys igen. Her gik man ind og fik lavet et kompromis, men kvinden var ikke tilfreds og sagde senere op, og så hjalp man hende med at få sin aftrædelsesopgørelse.

På fagforeningens kontor (en lejlighed, som i sin tid blev købt og foræret fagforeningen af SID) var der kursus for kvinder fra tekstil-industrien ved en arabisk-israeler. Man har det problem, at en del fabrikker er israelsk ejede, så her gælder israelsk arbejdsret – ifølge advokaten, og han prøver at hjælpe arbejderne til at få deres ret.

Nogle fabrikker er ejet formelt af palæstinensere, men reelt af israelere.

Et 3. problem er, at nogle fabrikker både beskæftiger palæstinensere (6-7 NIS/dag) og israelsk arabere (15 NIS/dag – vist nok). Den forskellige aflønning arbejdes der også med.

Vi var i fagforeningen bl.a. for at indvi 10 computere, som Silkeborg 3F (Christian Juhl) har doneret, så Christian skulle klippe det røde bånd, men indenfor var 10 kvinder ivrigt i gang med at lære at beherske teknikken.

Stenfabrikken var noget af en oplevelse. Nogle arbejdere sad som Jens Vejmand og bankede sten, og kun en af de tre havde briller og høreværn på – og stenene fløjtede dem om ørerne. Er andet sted skar de fliser eller andre ting til søjler, trapper o.l. Det var støvet og larmede ganske forfærdeligt, men ingen bar værn til øjne, åndedræt eller hørelse. Ejeren sagde, at arbejderne får tilbudt værnemidler, men at de ikke bruger dem. Det blev der ikke boret videre i. Men en arbejder med sten holder i 10 år, før han har fået stenlunger, og så hjælper det ikke meget, at han får op til 100 NIS om dagen – synes jeg.

(Jeg mødte Laila Shraim – tidligere tekstilarbejder, tidligere borgmester i Jenin og fortsat i byrådet og i fagforeningen. Hvis vi nogensinde laver en rejse igen, så er hun parat til at arrangere et par dage for os i Jenin.)

Der er en del ting, der er blevet bedre i forhold til ikke bare den første march, men også i forhold til den sidste rejse. Jeg samler sammen til en liste, men jeg vil gerne opleve lidt mere, før jeg skriver om det, men det er klart, at situationen er lidt lettere end i 2003/4.

Det var alt for i dag. En varm dag, og i morgen skal vi have regnebyger og blæst, og vi skal til Tulkarem og Qaillia og slutter i Ramalla, hvor vi skal bo i nogle dage. I overmorgen skal vi bl.a. møde Mohammad og Juma på Stop the Wall.

Søndag d. 21. februar handlede især om mennesker og varer, der passerer mellem Vestbredden og Israel – Tulkarem og Qalqillya

Vi fik en forklaring på de lange køer ved Bethlehem-checkpointet hver morgen, hvor hundredevis af arbejdere hver morgen venter på at blive lukket igennem til Jerusalem. Omkring 50.000 arbejdere har fået tilladelse til at arbejde i Israel. Disse arbejdere skal krydse særlige crossingpoints, hvor der bare bliver lukket 8 ind ad gangen, hvorefter de bliver meget grundigt undersøgt. Det betyder, at mange arbejdere allerede stiller op kl. 1 om natten for at nå frem til deres arbejdsplads. Der er pt. en voldsom skandale med svindel for 30 mio. NIS med arbejdstilladelser, som involverer både palæstinensere og højtstående israelere i det civile departement.

Legal arbejdskraft. Foruden ved Betlehem er der 2 store crossing-points mellem den nordlige del af Vestbredden og Israel – et ved Tulkarem, hvor op til 10.000 arbejdere passerer hver dag, og et ved Qalqillya, hvor der passerer 4-7.000 hver dag.

Man skal have en israelsk arbejdstilladelse for at passere, og det forudsætter, at man har skaffet sig et arbejde i Israel. Det kan man gøre f.eks. gennem israelske mellemænd, der tager omkring 1/3 af lønnen for deres tjeneste, eller også palæstinensiske mellemænd, som også tager sig godt betalt.

Arbejdet med at kontrollere arbejderne er udliciteret til et privat vagtselskab, og det er helt op til den enkelte vagt, hvordan tjekket gennemføres. Vi prøver at finde ud af, hvilket selskab, der har denne kontrolopgave.

Ved Tulkarem var der for 2 dage siden en spontant strejke pga. den ydmygende behandling, arbejderne udsættes for. Mange kommer kl. 1 om natten for at nå at komme på arbejde til tiden, men det nås ikke altid pga. chikane fra crossingpointets vagtpersonale, og så risikerer de at miste deres arbejde. Tit opstår der uroligheder, og så skydes der med gas og gummikugler ind i mængden.

Der er 16 båse, men kun 2 tages i brug. Her undersøges hver mand eller kvinde grundigt og gennemlyses dagligt, hvilket er kræftfremkaldende, hvis man jævnligt udsættes for strålerne fra maskinerne, og arbejderne chikaneres og ydmyges. Der opstår mange ulykker, mens folk venter pga. skubben og masen, som fører til skænderier og måske slagsmål. Defekte hegn, som man skubbes in i, kan også forårsage skader.

Hvis alle bokse blev taget i brug og åbenede kl. 4, kunne alle nå, hvad de skulle.

Enkelte arbejdsgivere klager over, at deres arbejdere ikke kan komme igennem til tiden. En fik en forklaring, at vagtens hund sov, så derfor måtte han vente, til den vågnede, før den kunne udføre sit arbejde.

Ved demonstrationen nægtede arbejderne at gå igennem, så de gik hjem igen. Næste dag var behandlingen forbedret.

Ved Qalqillya har fagforeningen oprettet et kontor ved crossingpointet, hvor folk f.eks. kan aflevere klager. De har også oprettet en arbejderkomite for dem, der krydser, og i samarbejde med dem har man lavet et nummersystem, så alle kommer til i den rækkefølge, de er kommet, og man har sikret sig, at numrene accepteres af vagtselskabets personale. Derved er de kaotiske tilstande, slagsmålene og skænderierne forsvundet. Arbejdet udføres af frivillige fra fagforeningen, men de ønsker at kunne ansætte en mand til at informere, tage imod klager og ikke mindst få folk ind i fagforeningen. De har også et ønske om at oprettet et cafeteria. Her er der bare 2 båse, men bruges de begge, er der ikke problemer. Til tider går den ene i stykker, og der er mistanke om, at det ikke altid er helt tilfældigt.

Om aftenen ved en middag hjemme hos Ali fik vi en diskussion, om det er rigtigt at udføre dette arbejde. Alis kone Tagreed mente nej, fordi der ikke skal pyntes på besættelsens konsekvenser. Jeg tror ikke, jeg er enig, og jeg synes, at fagforeningen i Tulkarem kunne lære en del af dem i Qalqillya.

De palæstinensiske arbejdere trækkes automatisk i kontingent til Histdrut, det israelske LO, samt til sygesikring m.v. Arbejderne får intet for disse penge, da de ikke får hjælp ved problemer med deres arbejdsgiver.

Illegale arbejdere. Man kan få hjælp til at komme ind i Israel af palæstinensiske mellemmand, der er gode til at smugle folk ind, men der sker mange drab, gennembankninger og ulykker i den forbindelse.

For to måneder siden opdagede nogle soldater, at der var noget mistænkeligt ved en tankvogn, som de forfulgte. Tankvogne forulykkede, og 12 arbejdere ind i tanken blev dræbt. Der kan til tider være 60 mennesker inde i en sådan tankvogn. Andre bliver dræbt fra helikoptere, der opdager folk, der forsøger at krydse igennem bjergene.

De illegale arbejdere har ingen rettigheder. De er billigere for arbejdsgiveren, og han bliver ikke kontrolleret af myndighederne. Opstår der uenighed, så bliver de bare fyret uden løn og uden at kunne bevise, at de er blevet snydt. De rådes til f.eks. at forsøge at tage fotos af arbejdsgiveren

som bevis. Kommer en mand til skade, kan arbejdsgivere finde på at køre ham til grænseovergangen og smide ham af der.

Pga. vanskelighederne med at krydse grænsen, bliver mange i Israel i uger og måneder uden at se deres familier.

At så mange arbejder i Israel presser lønningerne på Vestbredden.

Fremmed arbejdskraft i Israel. Der er 250.000 arbejdere fra 3.-lande, nogle illegale, fordi de ikke er rejst hjem til Filippinerne eller andre lande, de kommer fra, da deres arbejdstilladelse udløber. Arbejdsgiverne vil hellere have palæstinensere, fordi de kender kulturen og kender arbejdet, så de skal ikke oplæres. For Israel er det i virkeligheden en fordel med de palæstinensiske arbejdere, fordi de tager hjem til deres familier. De skal ikke have bolig, deres børn skal ikke have uddannelser osv.

Varetransport. Der er oprettet ét crossingpoint på den nordlige Vestbred ved Tulkarem for varer, der skal krydse grænsen. En vognmand får besked på, at hans varer kommer f.eks. en tirsdag – men ikke hvornår. Så kan han holde der det meste af en dag, før hans nummer bliver råbt op. Så kan han køre ind i en terminal, hvor hans vogn udsættes for et grundigt check, så bakker han ind, og på den anden side venter den israelske lastvogn, som varerne skal lades om fra. Det var et inferno af støj og støv, der er ingen faciliteter for chaufførerne overhovedet – ingen hvilepladser, toiletter eller cafeteria.

Det palæstinensiske selvstyre får 250 Nis pr. vognlæs i afgift. Vognmændene er vrede på PA (de palæstinensiske selvstyremyndigheder), for der er andre crossingpoints for israelske lastbiler, som ikke er belagt med denne afgift, og det fører til færre opgaver til de palæstinensiske vognmænd.

Dødens fabrikker – 7 kemiske fabrikker er bygget langs den grønne linje på konfiskeret palæstinensisk jord. De er flyttet fra Israel, fordi de forurenede for meget. Landsbyerne i nærheden protesterede og førte sagen op til den israelske højesteret, som afsagde den salomoniske dom, at når vinden blæser fra vest mod øst – d.v.s. ind over Vestbredden, må fabrikkerne arbejde. Blæser vinden fra øst mod vest – dvs. ind over Israel, må de ikke arbejde, og arbejderne må sendes hjem.

Sidste år døde 6 af kræft eller efter arbejdsulykker. De 3 døde inde i store kedler, som de skulle rense. For nogle måneder siden brændte plastikfabrikken, og en kvælende røg lagde sig over hele Tulkarem – giftig har den vel også været. Arbejderne burde få 20 Nis/timen, men får 40-70 NIS/daglig. På grund af nød accepterer de at arbejde under disse vilkår.

Omkring 40.000 palæstinensere lever illegalt på Vestbredden. De har måske arbejde og familie, men kommer f.eks. fra Jordan. De er stavnsbundne i deres område, fordi de ikke har et personnummer, der tildeles alle, der fødes i de palæstinensiske områder, af israelerne. Derfor har de ikke et ID-kort, kan ikke få et pas og kan ikke passere et checkpoint uden at blive arresteret.

Tirsdag d. 23. februar – Nazaret

På vej til Nazaret læste Ali for os fra avisen: Der er generalstrejke i Hebron og uroligheder i både Betlehem og Hebron. Netanyahu har erklæret Ibrahim-Moskeen for jødisk kulturarv. I Ibrahim-Moskeen ligger Abraham, Isak og Sara begravet (efter sigende).

Her trængte en bosætter ind under fredagsbønnen for 16 år siden og dræbte rigtig mange mennesker. Årsdagen benytter Netanyahu så til denne erklæring. Moskeen er del op i helt adskilte dele – en jødisk og en muslimsk, som kristne har adgang til. Under jødiske helligdage lukkes den muslimske del, og alle besøgende skal i øvrig tjekkes af israelske soldater.

Moskeen er den 3. helligste for muslimerne, og nu frygter de, at denne erklæring kommer, for at israelerne har et bedre udgangspunkt i kommende forhandlinger. Det bringer også Sharons besøg på tempelbjerget i erindring, hvilket startede den sidste Intifada. Kan dette starte en ny?

Vi skulle have været til Hebron torsdag, men da der var varslet demonstrationer blev besøget aflyst.

Besøg hos WAC-Maan

Men først lidt information om Israels LO

Histadrut – Israels LO – uddrag fra Wikipedia

Histadrut blev grundlagt i 1920 som en jødisk fagforening med det formål at skabe et forbund for alle jødiske arbejdere i det britiske mandatområde bl.a. for at fremme jødisk beskæftigelse. Forbundet blev en af de mest magtfulde institutioner i staten Israel og en grundpille i den zionistiske bevægelse. Udover at være en fagforening blev Histadrut ejer af en række virksomheder og fabrikker og var for en tid, den største arbejdsgiver i landet. Med den øgede liberalisering af den israelske økonomi siden 1980-erne, er Histadruts rolle svækket, og tilslutningen faldet, selv om forbundet stadig er en stærk kraft i det israelske samfund og landets økonomi.

Ben-Gurion ønskede at omdanne Histadrut til et nationalt instrument til realisering af zionismen. Citat: ”Oprettelsen af en ny zionistiske bevægelse, en zionistiske bevægelse af arbejdstagere, er den første forudsætning for opfyldelse af zionisme. [...] Uden [en sådan] ny zionistiske bevægelse, der er helt til vores rådighed, er der ingen fremtid eller håb for vores aktiviteter.”

Ben-Gurion forvandlede Histadrut til et veldefineret hierarki med reducerede beføjelser til de lokale arbejderkomiteer. Han også centraliseret kontingentindbetalingerne, hvoraf de fleste blev tidligere brugt af lokale afdelinger.

Nazaret – her er befolkningsflertallet israelske arabere, selv om man gennem opførelse af store nye beboelseskvarterer for jøder søger at ændre befolkningssammensætningen. Et sådant nyt område opføres i udkanten af Nazaret, men vi kunne ikke nå ud for at se det.

Vi besøgte **WAC Maan – The Workers Advice Center** – en faglig græsrodsorganisation i Israel. Wac ønsker at forandre sig til en rigtig faglig organisation og organisere dem, Histadrut ikke organiserer.

Histadrut organiserer 1 mio. arbejdere ud af 3 mio. En lille del af medlemmerne er arabere samt palæstinensere med arbejdstilladelse i Israel. Hovedbestyrelse sammensættes efter hvert valg til Knesset, så den får den samme politiske sammensætning, og dermed til enhver tid er en forlængelse af den politiske magt i landet. Formanden betegnede Histadrut som en del af det zionistiske system. Histadrut er isoleret i det internationale faglige system. Histadrut er i forhold til tidligere en svækket organisation i en situation, hvor forskellen mellem rig og fattig er større end i de lande, som Israel gerne vil sammenligne sig med, og hvor der mere end nogensinde er behov for en styrket faglig indsats.

I WAC giver man rådgivning og hjælper, hvor Histadrut svigter. Det er en sekulær organisation, hvor jøder og muslimer arbejder sammen. Man arbejder inden for transport, byggesektoren, landarbejderne, lærerne og jordarbejdere? (Excavation workers – er det dækket af byggesektoren?)

Af 30.000 transportarbejdere er bare 5 % organiseret, så der er plads for fremgang. De har ingen social sikring, har lave lønninger og ingen pensionsordninger. De arbejder på akkord med alt for lange arbejdsdage. Der har netop været to store lastvognulykker, og medierne er meget optaget af sagen om sikkerhed. Målsætningen er at organisere nok til, at man kan indgå kollektive overenskomster.

WAC vil danne arbejderkomiteer og støtte individuelle sager, og de er i gang med en medlemskampagne. I Maale Adumin – en stor bosættelse i Østjerusalem er der oprettet en arbejderkomite for de palæstinensiske arbejdere, og de vil arbejde for kollektive overenskomster – løn, pension og sikkerhed.

Et stort problem, som man søger at modarbejde, er den massive import af migrantarbejdere fra Filippinerne, Thailand m.v. til at erstatte den palæstinensiske arbejdskraft, som tidligere var beskæftiget i Israel, og som var en fredsfremmende faktor. Migrantarbejderne – legale som illegale – arbejder under slavelignende arbejdsvilkår, og det undergraver lønningerne.

Mihal fortalte om WACs bestræbelse på at få kvinderne ud på arbejdsmarkedet. 20% af de arabiske kvinder har arbejde. Der er flere begrundelser for disse bestræbelser f.eks. at modvirke en aktuell konservativ religiøs orientering i familierne og at derigennem at skabe forandringer i det arabiske samfund. Desuden kender de landbrugsarbejdet, og gennem deres beskæftigelse mindskes behovet for emigrantarbejdere, hvilket går imod officiel israelsk politik. At have arbejde og egen bankkonto styrker kvindernes selvtilid, og der oprettes grupper, hvor kvinderne mødes til storytelling, sang og samtaler om, hvordan de kan forandre familiernes funktion m.v.

Unge faglig tager på besøg i skolerne og underviser i rettigheder på arbejdsmarkedet, og der organiseres olivenplukning for at lære de unge social ansvarlighed, hvorved de styrker de arabiske landmænds muligheder for at beholde deres jord.

De prøver også at finde et fælles basalt grundlag for unge jøder og muslimer imod racisme og had og imod den nye liberalistiske politik, hvor uligheden og antallet af fattige og arbejdsløse vokser. De unge er meget påvirket af mediernes og forældrenes konservative holdninger. Det er ikke et nyt koncept, men vigtigt. De skal lære hinandens skikke og tradition at kende og bygge bro over konflikten. Grupper mødes ugentligt og diskuterer kvinders rettigheder, konflikter og alle samfundets dilemmaer f.eks. hvordan de vil forholde sig, hvis de underbetales?

Wac har oprettet projektet Sindyana med en fabrik, der producerer olie, sæbe og andre produkter af råvarer fra de arabiske landmænd, og varerne distribueres internationalt gennem Fair Trade. De har desuden et kurveprojekt, hvor kvinderne oplæres i kurvefletning og som instruktører, så de tjene deres egne penge. De kan også tage arbejdet med hjem. De betaler deres materialer og bidrager til huslejen, og får indtægten af egen produktion, mens undervisningen er betalt af donorer.

Palæstinenserne med arbejdstilladelse i Israel opkræves automatisk fagforeningskontingent til Histadrut samt penge til sygesikring m.v., som de ikke har gavn af overhovedet. PGFTU har opnået en aftale med Histadrut om, at halvdelen af kontingentet returneres til PGFTU. Om aftalen fungerer vides ikke, og på mødet blev det oplyst, at medlemskab af Histadrut ikke er obligatorisk, så der er noget at skabe klarhed over.

WAC beskæftiger sig ikke meget med de palæstinensiske arbejderes situation – legale som illegale, men de har lavet en lille film "The Mall" og nu en længere "6 floors to hell", som vi fik en kopi med hjem af.

Wac har stået for en demonstration under Libanon-krigen i solidaritet med landarbejdere på begge sider.

En generalstrejke imod forskelsbehandling i det israelsk samfund d. 1. oktober på 10-årsdagen for nedskydning af arabiske demonstranter, som vi har kunnet læse om på nettet, betegner de som en fiasko, for det kræver styrke at skabe en generalstrejke. Arbejdet blev nedlagt i skoler og på offentlige kontorer, men øvrige arbejdere deltog ikke. (Dov Khenin, som sidder i Knesset for Hadash, har derimod betegnet det som en succes). 20 % af den israelske befolkning er arabere, og de befinder sig sidst i køen til jobs, størrelse af lønninger og chancer for forfremmelser. WAC arbejder imod alle former for diskrimination og for at skabe en basis for lighed og partnerskab.

Betlehem torsdag – et par historier om fagligt aktive

En kvinde deltog for nogle år siden i en af projektets workshops. Her lærte hun om arbejdernes rettigheder efter arbejdsmarkedsløven fra 2002 (som projektet også har haft en vejledende funktion i). "Har jeg ret til ferie? Nu har jeg arbejdet i 12 år og aldrig haft en ferie. Vi strejker i morgen!" Hun blev så vejledt om, at den korrekte vej er at starte med oprettelse af en arbejderkomite, der kunne tage forhandlinger og evt. strejke. Som sagt så gjort. Næste dag blev der indkaldt til møde for at få valgt komiteen. Et halvt år efter blev hun fyret pga. faglig aktivitet. Efter pres fra fagforeningen er hun igen ansat, og i dag er hendes arbejdsplads en meget velfungerende og aktiv arbejdsplads.

2 kvinder blev inviteret ind til vores møde. De var i fagforeningen for at høre til, hvordan det gik med deres klagesag. De havde også været på kursus i projektet, og de gik i gang med at arbejde for deres rettigheder på deres arbejdsplads, som er et hospital betalt af donormidler fra Europa. Efter flere forgæves forsøg på forhandlinger, strejkede de 2-3 timer hver dag i en uge. De fik ikke den lønforhøjelse, de havde ønsket, men fik en overenskomst som de offentlige ansatte.

På grund af dette blev Nadja fyret i september. Hendes mand er i israelsk fængsel, hun har 6 børn at forsørge, så det var en økonomisk katastrofe.

Rehat blev fyret i oktober. Hun er forsørger af sine to gamle forældre, 2 brødre, der går på universitetet og sine 3 mindre brødre.

De har begge måttet tage lån for at klare situationen. Der er ingen sociale ydelser overhovedet at få. 4 andre fagligt aktive blev også fyret. Fagforeningen prøver at hjælpe og forsøger at få dem genansat.

På fyresedlen var den økonomiske situation angivet som grund, men en uge efter blev der ansat en ny. De blev ikke varslet eller fik besked om, at det var faglige aktiviteter, der var grunden. De har nægtet at underskrive en aftale om en fratrædelsesgodtgørelse, som i Palæstina er 1 månedsløn for hvert arbejdsår i virksomheden, fordi det afskærer dem muligheden for at forfølge sagen. Får de ret, vil de modtage 2 måneders løn pr. år oven i fratrædelsesgodtgørelsen.

Der var netop kommet et brev fra Arbejdsministeriet fra et udvalg, der siger, at sådanne fyringer er ulovlige. Der arbejdes videre med sagen. Skal man til domstolen, kan det tage op til 6 år.

Rahat siger, at hun fortsat vil være fagligt aktiv, når hun får job igen.

Jeg spurgte til donororganisationens rolle i dette, men det er helt palæstinenserens ansvar. Jeg synes, det understreger, at donorlande/-organisationer må fastlægge rammer/forudsætninger for donationen, som bl.a. omfatter overholdelse af faglige aftaler og lovgivning

Kalandia fredag morgen på vej til Jerusalem.

Ole og jeg skulle egentlig have været til Bil'in til fredagsdemonstration, mens de andre skulle til møde med repræsentationen, men vejret var forfærdelig – styrtregn og tæt tåge, og jeg har under hele turen døjet med hoste, så demonstration i mudder og regn var ikke lige sagen. Men det

var kedeligt at skulle svigte Eyad. Jeg ville meget gerne have truffet hans familie igen, selv om jeg lod gaverne blive hjemme, da jeg troede, at der ikke var plads i programmet til en tur til Bil'in. Nu tog vi med de andre, og det var alligevel en meget god beslutning.

Jeg ville gerne have haft, at gruppen skulle passere et checkpoint til fod som palæstinenserne, og helst Betlehem, som samtidig er et crossingpoint for de mange tusinde arbejdere. Det har tiden ikke været til, men "heldigvis" fik vi en lille israelsk magtdemonstration, da vi i taxa krydsede Kalandia i dag. En pige-soldat, som måske havde fået det forkerte ben ud af sengen, beordrede os til at tage bagagen ud og åbne den. Det skal bemærkes, at det var regnvejr. Chaufføren sagde, at vi var turister, men der hjalp ingen kære mor. Ud skulle kufferterne, og åbnes skulle de, men ingen var interesseret i at se noget, der skulle bare åbnes for alle rum. De ville også have, at Ali skulle stå ud af bilen og tage turen ind gennem "karrusellerne" på trods af, at han er dansk statsborger. Det har han aldrig været ude for før, og det blev da også afværget. Men chaufføren fik til sidst et par skidebatter, fordi han havde gjort opmærksom på, at vi var turister. Du har bare at gøre, hvad vi siger, første gang vi siger det! Og det foregik selvfølgelig på hebraisk.

Demonstration ved Sheikh Jarrah

Efter mødet på Hotel Ambassador fulgte jeg med Ali til Golden Gate, mens de andre gik tilbage. Derved blev de opmærksomme på den ugentlige demonstration ved et område med husnedrivninger. Der er tale om et område, hvor 28 flygtningefamilier i 1956 fik lov til at slå sig ned – familier, der alle endnu har deres skøder på de huse, de blev fordrevet fra i det nuværende Israel. På hegnet, der omringer området, så de et skilt med Group 4, som Falck har interesse i.

Forbedringer til det bedre?

Jeg har tidligere skrevet, at jeg ville skrive om forbedringer hernede – og ja, nogle kan man få øje på.

- Der er åbnet adgang for arabere i Israel, så de kan rejse til Jenin, hvad mange gør for at handle og besøge familie.
- Flere veje er bedre asfalterede, så man færdes hurtigere og mere behageligt.
- Derimod er bevægelsesfriheden – som det også kan læses ovenfor – en illusion, undtagen for dem, der alligevel ville få lov til at passere, der har fået en hurtigere rejsemåde. Selv om checkpoint (undtagen i hvert fald Kalandia og Bethlehem – adgangen til Jerusalem) er ubemandende, så lurder der ofte et militærkøretøj i nærheden, og lovlige tilladelser til at rejse fra et sted til et andet skal man fortsat have, så det kan vel nærmest sammenlignes med en elektronisk fodlænke.
- Tidligere var murene fyldt med martyrlakater med dræbte palæstinensiske mænd, kvinder og børn. Vi så kun få plakater med mænd, men der bliver stadig dræbt mennesker ved natlige indtrængninger – nogle for øjnene af deres familie, det er bare ikke i samme antal.
- Ifølge guvernøren er der nu lov og orden i Jenin amtet uden kriminalitet og skydninger. Til sammenligning siger han, at der er 9.600 skyderier sidste år i Tel Aviv.